

10 אפריל 2013

ל' ניסן תשע"ג

לכבוד

ראשי המוסדות להשכלה גבוהה

שלום רב,

הנדון: מתווים אקדמיים לתכניות משותפות של מוסדות להשכלה גבוהה בארץ ומוסדות להשכלה

גבוהה בחו"ל - החלטת מל"ג מיום 05.03.2013

ברצוני להביא לידיעתכם את החלטת המועצה להשכלה גבוהה מיום 05.03.2013 כ"ג באדר תשע"ג, בעניין מתווים אקדמיים לתכניות משותפות של מוסדות להשכלה גבוהה בארץ ומוסדות להשכלה גבוהה בחו"ל. להלן ההחלטה שהתקבלה:

בישיבתה ביום כ"ג אדר תשע"ג (05.03.2013) דנה המועצה להשכלה גבוהה בנושא שבנדון, והיא מאמצת את המלצת ועדת המשנה העליונה להסמכה, הכרה ורישוי מיום ב' אדר (12.02.2013) כלהלן:

1. להודות לוועדה ברשותו של פרופ' ישראל צאנג על עבודתה ועל הדו"ח שהגישה.
2. לאמץ את המלצות הוועדה בדבר מתווים אקדמיים לתכניות לשיתופי פעולה למוסדות מהארץ ומחו"ל, בשינויים כלהלן:
 - א. מסמך זה חל על כל תכניות הלימודים המשותפות של מוסדות להשכלה גבוהה בארץ עם מוסדות להשכלה גבוהה מחו"ל.
 - ב. המונח "תואר משותף" יציין להלן תואר אחד משותף משני מוסדות להשכלה גבוהה, אחד ישראלי והשני זר, המזכה את בוגריו ככלל בתעודה אחת משותפת עליה יצינו שני המוסדות גם יחד. קיימת אפשרות לתואר משותף שיזכה את בוגריו בשתי תעודות נפרדות, אחת מכל מוסד, שתוענקה עבור אותה תכנית לימודים ותואר. במקרה זה, שם התכנית והתואר יהיו זהים בשתי התעודות. המיקום הגיאוגרפי שבו נלמדו הקורסים והעובדה כי התכנית היא משותפת, יופיעו במפורט על גבי גיליון הציונים.
 - ג. תכנית לימודים המשותפת ליותר משני מוסדות, מהם אחד לפחות ישראלי, תקרא "תכנית לתואר מרובה". על בקשות לתכנית לתואר מרובה, יחולו הכללים המפורטים במסמך זה בשינויים המחויבים. הוועדה מבקשת להדגיש כי הכללים הקיימים היום במערכת, כמו החופש שיש למוסדות בישראל להכיר לסטודנט באופן פרטני בלימודים המתקיימים במסגרות אקדמיות אחרות, יכולים להיות מיושמים גם במסגרת זאת.
 - ד. על מנת לפתוח ולקיים תכנית משותפת עם מוסד להשכלה גבוהה מחו"ל, על המוסדות להשכלה גבוהה בישראל להגיש למל"ג בקשה לאישור, וזאת בהתייחס לכל רמות התואר.
 - ה. על שני המוסדות להשכלה גבוהה, השותפים לתכנית, להיות מוכרים בארצם כמוסדות להשכלה גבוהה ע"י החוק והגופים הממלכתיים המסמיכים. לכל אחד משני המוסדות להשכלה גבוהה, בנפרד, יש הסמכה מהגוף המסמיך בארצו, להעניק תואר אקדמי עצמאי מוכר בתכנית המבוקשת.

- א. על כל אחד מהמוסדות השותפים לספק לפחות 40% מהקוריקולום של התכנית באמצעות מרצים מהסגל הקבוע של המוסד, לרבות כאלה המלמדים גם בתכניות לימודים אחרות במוסד, שאינן משותפות.
- ב. הסטודנטים בתכנית ילמדו לפחות סמסטר אחד בכל אחד מהמוסדות להשכלה גבוהה המשתתפים בתכנית, תוך נוכחות פיזית בקמפוס המוסד בארצו. את הסמסטר ניתן לקיים באופן מרוכז במשך זמן שלא יקטן מ-5 שבועות. עם זאת, היקף הלימודים בזמן הנוכחות במוסד השותף אינו חייב להגיע למכסת 40% שבסעיף ח'. ניתן יהיה להשלים מכסה זו באמצעות קורסים שיועברו על ידי מרצים של מוסד אחד, במוסד השני.
- ג. על מנת להבטיח שותפות אמיתית בין המוסדות, על המוסדות המגישים את הבקשה לתואר משותף או כפול לעגן את השותפות ביניהם באמצעות הסכם שטיטה שלו תוגש לאישור ות"ת ומל"ג כחלק ממסמכי ההגשה.
- ד. תכנית הלימודים תהיה פתוחה לכל הסטודנטים בישראל שיעמדו בתנאי הקבלה והמסגרת של התכנית. כמו כן, כל אחד מהמוסדות השותפים יפרסם את דבר התכנית בידיעון או אתר האינטרנט של המוסד ויאפשר רישום לתכנית המשותפת. אין באמור לעיל כדי לפגוע בתכניות שקהל היעד המרכזי שלהן הוא ישראלי.
- ה. באשר לשותף הישראלי, תנאי הקבלה בתכנית לתואר המשותף יהיו זהים ובכל מקרה לא נמוכים מתנאי הקבלה הקיימים בתכנית העצמאית המקורית המאושרת ע"י המל"ג.
- ו. שני המוסדות יקיימו מנגנונים אקדמיים משותפים לבנייה, הפעלה ופיקוח על תכנית הלימודים המשותפת. מנגנונים אלה יכללו, בין היתר, כינון ועדת היגוי משותפת ומינוי ראש תכנית מטעם כל אחד מהמוסדות המשתתפים, ואלה יוצגו במסגרת הבקשה לאישור מל"ג.
- ז. בתכנית לימודים לתואר משותף, בתחומים הכוללים הכשרה מעשית בגוף תכנית הלימודים, יהיה על המוסדות להבטיח כי תינתן אפשרות לסטודנטים לבצע את ההכשרה המעשית באופן שיאפשר להם לעסוק בתחום בארצם. יש לציין כי יתכן שאישור תכניות לימודים מסוג זה טעון אישורים נוספים מהגופים הרלוונטיים לתחום העיסוק. בנוסף, במקרה של בקשה לפתיחת תכנית לימודים משותפת, הכוללת הכשרה מעשית בתחומים בהם ההכשרה המעשית מהווה משאב לאומי מוגבל, יהיה אישור התכנית כפוף גם לבחינה תכנונית פרטנית של הרגולטורים לעניין סדר העדיפות בשימוש במשאב זה.
- ח. במקרים חריגים ומנימוקים מיוחדים תתאפשר הגשת בקשה עם תכנית החורגת באופן חלקי מהכללים האמורים לעיל, ובלבד שתהיה לכך הצדקה מיוחדת, כפי שיוסבר בבקשה, ומבלי לפגוע באופן כללי במתווה הנזכר לעיל.
- ט. התכנית מחייבת אישור ות"ת (תכנוני ותקציבי) ומל"ג, כמקובל לגבי כל תכנית.

אופן הגשת הבקשה:

- על המוסד הישראלי להגיש בקשה מפורטת לפתיחת תכנית הלימודים לתואר משותף, הכוללת את כל הפרטים הנדרשים, בהנחיות מל"ג ות"ת, להגשת תכנית לימודים חדשה. בנוסף, על הבקשה לכלול את הפרטים הבאים:
- א. אסמכתאות המעידות על הכרה במוסד להשכלה גבוהה מחו"ל המשתתף בתכנית ועל הסמכתו להעניק את התואר המבוקש (למשל, תעודות מהרשויות הרלוונטיות בחו"ל).
 - ב. אסמכתאות לגבי האיכות האקדמית של המוסד השותף והתכנית השותפה בפרט (דרוגים, חברי סגל בולטים, חזון ויעדים, תכנית הלימודים, סטודנטים, הוראה ולמידה, מחקר, תשתיות).
 - ג. רציונל התכנית הכולל הצהרת כוונות, ובפרט, ציון הערך המוסף הכרוך בשותפות שמבקש המוסד הישראלי ליצור עם המוסד מחו"ל.
 - ד. פירוט תנאי המועמדות והקבלה לתכנית, תוך השוואתם לאלה של כל אחת מהתכניות המקוריות שבכל אחד מהמוסדות, ופירוט ההבדלים ביניהם. תנאי המועמדות והקבלה ידווחו גם בנוסח שיפורסם בידיעון המוסד השותף בחו"ל באנגלית (או בשפה זרה אחרת הרלוונטית לתכנית).
 - ה. פירוט עמידת התכנית בתנאים המפורטים דלעיל.
 - ו. פירוט הסגל שילמד בתכנית גם במוסד בחו"ל, כמקובל לגבי תכניות בישראל.

- ז. יש לצרף את טיוטות הסכמי ההתקשרות בין שני המוסדות, לרבות ההסדרים הכספיים.
 ח. שפת ההוראה.
 ט. במידה שמדובר בתכנית לימודים קיימת, יש לפרט את השינויים שחלו בתכנית ביחס לתכנית המקורית שאושרה על ידי המל"ג.
1. לאחר בדיקת עמידה בקווים המנחים שפורטו לעיל, תירשם הבקשה ותועבר לבדיקה, בהתאם לנוהלי מל"ג.
 2. ככל שמדובר בתכנית הקיימת במוסד ופועלת בו, ממליצה הוועדה למל"ג לקחת זאת בחשבון ולהתאים את תהליך בדיקת התכנית ואת לוח הזמנים לעובדה זאת.
 3. בדיקת התכנית תוודא, בין היתר, כי הכללים דלעיל נשמרים. במיוחד, תיבחנה האיכויות היחסיות של התכניות המשתתפות על פי הנקודות הבאות: האם יש הצדקה ותשתית אקדמית לתואר המשותף או כפול בתחום הנידון; האם ההתאמות, שנעשו בתכנית המקורית לצרכי התכנית המשותפת, אינן גורעות מאיכותה של תכנית הלימודים המקורית, אשר אושרה לאותו מוסד בעבר; האם תכני הליבה בתחום הלימודים נכללים בתכנית, וכד'.

מוסדות להשכלה גבוהה המקיימים כיום, תכניות לימודים משותפות עם מוסדות מוכרים מחו"ל, לרבות כאלו שבסופן מעניקות שתי תעודות, יתאימו את התכנית לתנאים שבסעיף 1, וזאת החל ממחזורי הסטודנטים שיחלו לימודיהם בשנה"ל תשע"ד. מוסדות שלא קבלו אישור מל"ג לתכניות כאמור, יגישו בקשה בהתאם לאמור, לא יאוחר מסוף ספטמבר 2013."

אנא פעלו על-פי ההחלטה דלעיל.

בברכה,

ריקי מנדלצווייג

סמנכ"ל לעניינים אקדמיים

מזכיר המועצה להשכלה גבוהה

העתקים:

ד"ר שמשון שושני- סיו"ר המל"ג

ד"ר אביטל שטיין – מנכ"לית ות"ת/מל"ג

עו"ד יעל טור כספא פליישמן – היועצת המשפטית

ממונים בכירים - האגף האקדמי